

Exempelsvar redovisningskonsultexamen maj 2019

Konsultexamen är indelad i två delprov på vardera 40 poäng, Allmänna konsultfrågor och Praktikfall. Nedan framgår frågorna följt av en rättningsmall. Underlaget till praktikfallet når du genom att klicka på länken [HÄR](#).

Frågor

Delprov 1 Allmänna konsultfrågor

Delprov 1 – Fråga 1 (4 p)

Bokföringen ska som huvudregel upprättas så snart det kan ske. Från huvudregeln finns några undantag som gör det möjligt att senarelägga bokföringen när det finns skäl för det.

Ange två exempel på när bokföringen får senareläggas och vilka förutsättningar som behöver vara uppfyllda.

Delprov 1 – Fråga 2 (4 p)

Huvudregeln i bokföringslagen är att varje affärshändelse ska bokföras var för sig och att det alltid ska finnas ett underlag, en verifikation, till varje affärshändelse. Under vissa förutsättningar är det tillåtet att upprätta bokföringen för fler affärshändelser i en bokföringspost eller, med en gemensam verifikation för fler affärshändelser. Ge ett exempel på när respektive situation som beskrivs kan användas (dvs ett exempel till bokföring för fler affärshändelser i en bokföringspost och ett exempel till en gemensam verifikation för fler affärshändelser) och ange vilka förutsättningar behöver vara uppfyllda till varje exempel?

Delprov 1 – Fråga 3 (5 p)

Din kund Importera AB köper varor från Kina. Vid importen måste företaget betala tull. För att räkna ut hur mycket tull som ska betalas måste ett tullvärde räknas ut.

- Vilka kostnader ingår när tullvärdet ska beräknas?
- Hur, till vem och hur ofta redovisas och betalas tullen?

Delprov 1 – Fråga 4 (7 p)

På din byrå finns ett flertal uppdrag där ni sköter redovisningen varje månad. Efter varje månad gör ni ett periodbokslut som rapporteras till kund enligt uppdragsavtal.

- Redogör för hur din arbetsdokumentation vid ett periodbokslut utformas.
- Redogör för hur din månadsrapportering till kund utformas.

Delprov 1 – Fråga 5 (6 p)

Du arbetar med en kund som har köpt aktier i ett börsnoterat företag. Företaget ägs av Eva. De tillämpar BFNs normering K2. Företaget har ett stabilt eget kapital som vid årets ingång är 100.000 kr. Eva har köpt 500 aktier för kursen 100 kr per styck. Du håller nu på med företagets bokslut 2018-12-31. På bokslutsdagen har kursen sjunkit till 85 kr per aktie. Ta ställning till och besvara hur balansposten ska redovisas, dvs klassificeras och värderas, i bokslutet vid nedan två olika scenarion. Motivera dina svar;

a) Scenario 1 - Eva berättar för dig att pengarna har placerats för att under våren 2019 användas till att köpa en ny maskin.

b) Scenario 2 - Eva berättar för dig att pengarna som har placerats är ett överskott av likviditet och syftet med placeringen är att den ska kunna vara kvar under ett par år och därefter användas till en utdelning till ägarna

Delprov 1 – Fråga 6 (3 p)

Du sköter redovisningen åt din kund Goda grönsaker AB. Företaget har två anställda som båda har varsitt kontokort som används flitigt. Varje månad när de ska lämna in underlag för redovisning så är det alltid en del kvitton som saknas. När du frågar efter kvittona får du till svar att de säkert kan leta reda på de kvitton som saknas, men det tar onödigtid och det är bättre att du bara redovisar kostnaden som varuinköp.

Hur hanterar du situationen?

Delprov 1 – Fråga 7 (2 p)

Du ska avsluta ett uppdrag för att du och uppdragsgivaren inte är överens om vad ditt arbete ska kosta. Uppdragsgivaren har även slutat betala dina fakturor och bett att få sitt räkenskapsmaterial tillbaka.

a) Kan uppdragsgivaren kräva att få tillbaka sitt räkenskapsmaterial trots de obetalda fakturorna? Svara med Ja eller Nej och motivera kort ditt svar.

b) Du blir uppringd av den tillträdande konsulten som kräver att få en SIE fil på bokföringen för innevarande år och de två tidigare åren, bra att få lite historik med. Är du skyldig att lämna ut SIE filerna? Svara med Ja eller Nej och motivera kort ditt svar.

Delprov 1 – Fråga 8 (2 p)

Våra kunders räkenskapsinformation består i allt större utsträckning av både manuella underlag i pappersform och digitala underlag. Digitala underlag kan vara en skannad faktura eller en faktura som behöver hämtas från en webbsida.

Beskriv hur du kan hjälpa dina kunder att hålla ordning på alla underlag och alltid veta var de finns oavsett vilken form underlagen har.

Delprov 1 – Fråga 9 (3 p)

På många företag finns det arbetskläder. Ange 3 krav som behöver vara uppfyllda för att kläderna inte ska bli föremål för förmånsbeskattning hos de anställda.

Delprov 1 – Fråga 10 (4 p)

Huvudregelverk för företag som ska upprättat årsredovisning är bokföringsnämndens allmänna råd BFNAR 2012:1, K3. För mindre företag finns ett förenklingsregelverk, BFNAR 2016:10, K2.

Det finns områden där de båda regelverken skiljer sig åt. Ange fyra av dessa olika områden. Beskriv även hur dina valda områden skiljer sig mellan regelverken.

Delprov 2 – Praktikfall

Preliminär resultat- och balansräkning för 2018 för Bygg i Sverige AB når du genom att klicka på länken [HÄR](#).

Bakgrundsinfo och företagsbeskrivning

Du är auktoriserad redovisningskonsult och driver en redovisningsbyrå i Trollby. En av dina konsulter (Stina) på byrån har sedan flertalet år tillbaka redovisningsuppdraget för Bygg i Sverige AB. Det är nu februari månad 2019 och det är hög tid att starta upp arbete med bokslut och årsredovisning för räkenskapsåret 2018-12-31.

Redovisningsuppdraget omfattar löpande bokföring med avstämningar, momsdeklaration, bokslut och årsredovisning. Bolaget ägs och drivs av Anders som också är ensam styrelseledamot. Anders fru Bea sköter bolagets löner, fakturering till bolagets kunder, samt betalningarna till bolagets leverantörer. Bea kommer till redovisningsbyrån 1 gång per månad och lämnar in redovisningsmaterialet.

Bygg i Sverige AB är ett företag som bedriver byggentreprenadverksamhet sedan flera år tillbaka. Det hela startade med att Anders bildade en enskild firma som sedan omvandlades till ett aktiebolag. Bolaget tillämpar K2s regelverk. Företagets prissättning omfattar både fast pris och löpande räkning och de tillämpar alltid huvudregeln. Kunderna är främst privatpersoner. I bolaget finns 5 anställda inklusive Anders. All verksamhet är momspliktig och sker i Sverige. Bolaget har en revisor som de samarbetat med sedan starten.

Under året inleddes ett samarbete med en underentreprenör om att bygga tre småhus åt en beställare. Uppdraget är till fastpris om 1 Mkr och husen skall stå klara 2019. Ingenting är fakturerat under 2018. Kalkylens kostnader var på 800 tkr. Under 2018 har kostnaderna dragit väg för bygget och Tommy inser att han missbedömt arbetet och räknat fel på kostnaderna som kommer att sluta på 1.800 tkr. Hittills nedlagda kostnader under 2018 uppgår till 500 tkr. Det avtal som han har med kunden kommer inte att hålla. Anders har ingen möjlighet att omförhandla priset. Likviditet och resultat börjar nu bli ansträngt i bolaget då kostnaderna för projektet sticker iväg.

Anders som nu börjar nu känna sig pressad av det ansträngda ekonomiska läget tar beslut att sälja av en av bolagets bilar. Anders son som är i behov av en bil frågar sin far om han kan köpa denna från bolaget. Anders ser en möjlighet till snabb affär som kan trygga bolagets likviditet för några månader framåt tycker att det är en bra ide. Han slipper ju också kostnaden för annonsering och annat som följer med försäljningen. Bilen säljs för 200 tkr under marknadsvärdet. Försäljningen bringar förvisso en förlust med 280 tkr men bolaget saknar lån på bilen och bolaget kan direkt tillgodogöra sig likviditeten i bolaget.

Anders skall också gå igenom sina kundfordringar. Han vet att det finns en del gamla kundfordringar som han inte har fått betalt för. Det finns fordringar som är flera år gamla. Företaget har bla utfört arbeten till vänner och bekanta och dessa har de inte tidigare brytt sig om att driva in. Bedömningen är det finns osäkra kundfordringar med ca 400 tkr. Några påminnelser har aldrig skickats.

Stina behöver hantera dessa frågor inför bokslutet.

Delprov 2 – Fråga 1 (8 p)

Analysera och kommentera den ekonomiska utvecklingen i stort. Lämna fyra kommentarer avseende resultat och den ekonomiska ställningen.

Delprov 2 – Fråga 2 (7 p)

Hur skall Stina hantera projektet med de tre småhusen i bokslutet? Vilka intäkter och kostnader ska redovisas i bokslutet? Visa dina beräkningar. Ange vilka balansposter som uppstår och hur dessa ska klassificeras i årsredovisningen när Stina gör de bokningar som behöver göras. Hänvisa till K2.

Delprov 2 – Fråga 3 (3 p)

Hur påverkas bokslutet av de gamla kundfordringarna? Motivera ditt svar.

Delprov 2 – Fråga 4 (4 p)

Vilken påverkan får försäljningen av bilen? Redogör för konsekvenserna dels för bolaget och dess ägare.

Delprov 2 – Fråga 5 (7 p)

Vad blir bolagets resultat efter de justeringar som Stina nu har gjort i bokslutet enligt punkterna 2-4 ovan. Vilka aktiviteter/konsekvenser medför det nya resultatet?

Delprov 2 – Fråga 6 (3 p)

Vilka redovisningsprinciper behöver företaget upplysa om i årsredovisningen.

Delprov 2 – Fråga 7 (2 p)

Anders funderar på att köpa en kapitalförsäkring. Under de kommande åren vill han ha möjlighet att placera 400 tkr i försäkringen. Hur skall kapitalförsäkringen redovisas i huvudboken?

Delprov 2 – Fråga 8 (3 p)

Anders funderar också på att använda kapitalförsäkringen till en direktopension till sig själv. Hur skall transaktionen med kapitalförsäkringen och direktopension redovisas i huvudboken? Försäkringen kommer att vara pantsatt till förmån för bolagets ägare.

Delprov 2 – Fråga 9 (1 p)

Hur ska kapitalförsäkringen klassificeras i årsredovisningen?

Delprov 2 – Fråga 10 (2 p)

Vilka tilläggsupplysningar behöver lämnas i årsredovisningen när det finns en kapitalförsäkring som är pantsatt?

Rättningsmall

Delprov 1 – Allmänna konsultfrågor

Delprov 1 – Fråga 1

Exempel 1 – Om verifikationerna i avvaktan på bokföring ordnas i takt med att de mottas eller sammanställs får bokföringen senareläggas till 50 dagar efter utgången av den månad då affärshändelsen inträffade. Möjligheten att senarelägga gäller inte bokföring av kontanta in- och utbetalningar för presentation i registreringsordning.

Exempel 2 - Om verifikationerna i avvaktan på bokföring ordnas i takt med att de mottas eller sammanställs får bokföringen senareläggas till 50 dagar efter utgången av det kvartal då affärshändelsen inträffade om den årliga nettoomsättningen normalt uppgår till högst 3 mkr. Möjligheten att senarelägga gäller inte bokföring av kontanta in- och utbetalningar för presentation i registreringsordning.

Fler exempel finns i BFNAR 2013:2 punkterna 3.8—3.15.

Delprov 1 – Fråga 2

Flera affärshändelser som presenteras i en och samma bokföringspost innebär att flera verifikationer bokförs och presenteras i sammandrag. Ett exempel är en kortfaktura som innehåller flera olika affärshändelser kopplat till kortfakturan. Varje kvitto finns som underlag för varje enskild affärshändelse på fakturan och dessa bokförs som en bokföringspost. Ett annat exempel är försäljning i en internetbutik där varje enskild försäljning finns dokumenterad med enskilda verifikationer men dagens försäljning bokförs i sammandrag som en bokföringspost. Fler exempel finns i BFNAR2013:2 kapitel 2.

En gemensam verifikation för flera affärshändelser innebär att flera affärshändelser dokumenteras i en och samma verifikation. Ett exempel är dagskasseförsäljning i butik där en dags försäljning dokumenteras i en gemensam verifikation (Z-kvitto från kassaregister). Ett annat exempel är samlingsfaktura som säljande företag skickar på utförda tjänster/leveranser under högst en månad. Både köparen och säljaren kan använda samlingsfakturan som en gemensam verifikation om det är likartade affärshändelser. Fler exempel finns i BFNAR 2013:2 kapitel 6.

Delprov 1 – Fråga 3

a-b) Tull betalas på tullvärdet. Förutom varans värde ingår i princip alla kostnader som uppstår i samband med att du importerar varan, tex frakt fram till införselplatsen i EU och förpackningskostnader.

Importmoms betalas på samma värde som tullvärdet + den eventuella tull som ska betalas. Tull redovisas och betalas till Tullverket i en tulldeklaration.

Importmoms redovisar företag som är momsregistrerade till Skatteverket. Andra företag redovisar och betalar till Tullverket.

Delprov 1 – Fråga 4

- a) Arbetsdokumentation ska visa hur arbetet är utfört, en röd tråd från uppdragsavtal till planering och utförande av uppdraget. En spårbarhet av utfört arbete ska finnas. Flödet ska i efterhand vara möjligt att följa. En annan redovisningskonsult ska kunna förstå vilket arbete som är utfört och vad slutsatsen är = Överlämningsbart skick.
- b) Månadsrapporten ska anpassas till uppdragsgivarens behov och vad som överenskommit i uppdragsavtalet. Skriftliga kommentarer lämnas vid behov och enligt överenskommelse med kunden. Rapporten kan gärna innehålla råd om förbättringsåtgärder och information om lagar och regler när det behövs. Arbetsdokumentationen innehåller en kopia av den lämnade rapporten.

Delprov 1 – Fråga 5

- a) En kortfristig placering är en omsättningstillgång. Värdering sker enligt lägsta värdets princip. Nedskrivning behöver göras till bokslutsdagens kurs, 42 500 kr.
- b) En placering med syfte att finnas kvar i mer än ett år är en anläggningstillgång, nedskrivningsprövning enligt K2 behöver göras. Är värdet på balansdagen 0 kr ska tillgången skrivas ned till 0 kr. Överstiger värdet 0 kr behöver nedskrivning inte göras om tillgångens verkliga värde understiger det redovisade värdet med mindre än det lägsta av 25 000 kr och 10% av det egna kapitalet vid året ingång. I uppgiften är verkligt värde 7 500 kr lägre än bokfört värde, vilket är mindre än det lägsta av 25 000 och 10% av det egna kapitalet vid årets ingång. Ingen nedskrivning behöver göras.

Delprov 1 – Fråga 6

Affärshändelser utan underlag bokförs mot obs-konto, skriftlig rapport angående situationen, förklara för kunden vilka krav som finns på underlag till bokföringen samt hur resultat och ställning påverkas när affärshändelser inte kan bokas rätt från början. En redovisningskonsult ska alltid verka för att obs-konton nollställs löpande. Vid upprepade tillfällen skickas "Rapport om väsentliga händelser" och i samband med det omprövas uppdraget.

Delprov 1 – Fråga 7

- a) Ja, kunden har rätt att få tillbaka sitt räkenskapsmaterial för att ha möjlighet att uppfylla Bokföringslagen.
- b) Nej, en konsult har tystnadsplikt och kan inte lämna ut en SIE fil på begäran av en utomstående.
Eller,
Ja, förutsatt att min kund har lämnat information till mig vem den nya konsulten är och godkänt att jag lämnar ut SIE filen.

Delprov 1 – Fråga 8

BFLs krav på en Systemdokumentation som bl a innehåller en Arkivplan. Av arkivplan ska framgå var de olika underlagen finns arkiverade. När det finns nedtecknat underlättar det för både företagaren, konsulten och en eventuell revisor, att veta var de olika formerna av underlag finns bevarade. I den löpande bokföringen kan olika verifikationsserier tillämpas för olika typer av underlag.

Delprov 1 – Fråga 9

Kläderna ska

- vara obligatoriska att använda i tjänsten för den anställda
- vara avpassade för tjänsten, dvs. plaggen bör vara enhetliga för viss personal eller ha någon annan särskild egenskap
- vara försedda med arbetsgivarens namn eller logotyp så att de märkbart avviker från vanliga plagg.

Delprov 1 – Fråga 10

Förslag på områden där K2 och K3 innehåller skillnader är innehållet i förvaltningsberättelsen, vilka redovisningsprinciper som behöver anges, möjlighet att benämna poster kundanpassat i årsredovisningen, Uppskrivningar av tex byggnader, värdering av andra anläggningstillgångar, K2 är regelstyrt och K3 principbaserat, Förenklingsregler för periodisering finns i K2, Uppskjuten skatt tvingande i K3 men förbjudet i K2.

Delprov 2 – Praktikfall

Delprov 2 – Fråga 1

Exempel på svar, resonemang kring;

- Bruttovinstens förändring – den påverkas av hur de t ex förhandlat med leverantörer om inköpspriser och deras egen prissättning ut mot kund
- Likviditetens förändring – de borde upprätta likviditetsbudget för att få kontroll över kritiska betalningstidpunkter, förhandla med bank kring amorteringstakt, kan de delfakturera projekt, leverantörsskulder ökar p g a de inte har tillräckligt med likviditet samtidigt som höga kundfordringar binder kapital de behöver få in.
- Kundfordringar – se över rutiner för indrivning, se över betalningsvillkor, fakturera ofta, förskott mm
- Budget - total och/eller på projektnivå, se över projektkalkyler löpande, prissättning på arbeten mm
- Kritisk soliditet, eget kapital minskar
- Minskad omsättning
- Externa kostnader minskar marginellt trots lägre omsättning. De verkar ha höga fasta kostnader som borde göras något åt
- Personalkostnaden minskar i relation till försäljningen, finns förutsättningar att sälja tillräckligt?
- Det finns inga "Övriga intäkter", har de möjlighet att söka lönebidrag?

Delprov 2 – Fråga 2

Beräkning av projekten bör redovisas enligt nedan.

Färdigställandegrad

500 tkr/1 800 tkr = 27,8%.

Intäkt

Fastpris 1 Mkr * 27,8% = 278 tkr.

Kostnad / förlust

Reservering av förlust

Intäkt = 278

Redan redovisad kostnad = -500

Sannolik förlust när uppdraget är slutfört = -800

Reservering av förlust = -578

Balanspost

Upparbetad ej fakturerad intäkt +278

Upplupen kostnad -578

Hänvisning

Generella principer om tjänste- och entreprenadföretag finns i kapitel 6 punkterna 6.8 – 12.

Redovisning av uppdrag till fast pris återfinns i punkterna 6.11-25.

Delprov 2 – Fråga 3

Reservering av osäkra kundfordringar skall göras med $400 * 80 \% = 320$ tkr (exkl moms)

Kundförlust i resultaträkningen 320 tkr

Resonemang kring varför reserveringen bör vara avdragsgill eller ej.

Delprov 2 – Fråga 4

Försäljning av bilen bör ha gjorts till marknadsvärdet.

Bilen får därmed anses avyttrats till ett pris som understiger marknadsvärdet med 200 tkr

(1 000 – 800) och detta är inte affärsmässigt motiverat. Eftersom sonen inte är verksam i

bolaget ska aktieägaren beskattas för underpriset på 200 tkr som intäkt av tjänst

(uttagsbeskattning). Eftersom bolaget har utgett en avgiftspliktig ersättning med 200 tkr skall

arbetsgivaravgifter beaktas och bokföras med $200 * 31,42 \% = 62,84$ tkr

Delprov 2 – Fråga 5

Bolagets resultat och ställning påverkas med bokningar från ovanstående frågor enligt följande:

Resultat innan justeringar - 88
Upparbetad ej fakturerad intäkt +278
Reservering projektkostnad - 578
Reservering kundförlust - 320
Arbetsgivaravgifter - 62,84
Nytt resultat -770,84

<u>Eget kapital</u>	
Bundet EK	120
Balanserat resultat	487
Nytt resultat	<u>-770,84</u>
Eget kapital	-164

Konsulten ska därför skriftligt upplysa om att bolagets eget kapital blir förbrukat. Informera styrelsen om att Kontrollbalansräkning ska upprättas samt hur det ska göras, reglerna återfinns i ABL 25 kap.

Delprov 2 – Fråga 6

Årsredovisningen är upprättad i enlighet med årsredovisningslagen och Bokföringsnämndens allmänna råd (BFNAR 2016:10) om årsredovisning i mindre företag.
Principer för avskrivning
Principer för intäkter

Delprov 2 – Fråga 7

Bokföring av kapitalförsäkringen görs som en långfristig fordran och uttaget bokförs mot kassa bank.

Delprov 2 – Fråga 8

Anskaffningsvärdet krediteras Övriga avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser och debiteras Pensionskostnad i resultaträkningen.
Vidare ska man beakta särskild löneskatt (om den ej täcks av kapitalförsäkringen), och en avsättning ska göras även för den. Den beräknas på pensionsavsättningens redovisade värde, K2 16:17. Den redovisas i posten övriga avsättningar.

Delprov 2 – Fråga 9

Långfristig fordran samt Övriga avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser till motsvarande belopp.
Avsättning för särskild löneskatt tas upp som övrig avsättning.

Delprov 2 – Fråga 10

Not till Långfristig fordran (anläggningstillgång)
Ställd säkerhet 400 tkr